

Drenthe op z'n best

Welkom in authentiek De Wolden

Met gratis wandel- en fietsroutes!

Drenthe

Adellijke buitenplaatsen

Het dubbellint van Ruinerwold

Welkom in authentiek De Wolden

Welke Drentse schatten wilt u ontdekken? Veelzijdige natuur, boeiende cultuur en historische juweeltjes: u heeft het in De Wolden allemaal voorhanden. Maak kennis met zes hoogtepunten via foto's, weetjes, interviews en prachtige streekverhalen. Een voorproefje op het echte Drentse leven!

Afwisselend en historisch landschap

Esdorpen en het Dwingelderveld

Het Reestdal

Historische kerken

Afwisselend en historisch landschap 'De Wolden is Drenthe in het klein'

In De Wolden zie je alle landschapsvariatie van heel Drenthe. Wandelen, paardrijden en fietsen is nergens zo afwisselend!

"Weet je wat zo mooi is aan De Wolden? Het is Drenthe in het klein." Bert Steenbergen weet in één zin het landschap van De Wolden te vangen. Als voorzitter van de Oudheidkamer Zuidwolde kent hij de historie van de gemeente door en door. "Alle landschapselementen die je in de rest van Drenthe tegenkomt, vind je hier. Die variatie is zo schitterend. En ook bijzonder voor

een gebied van pakweg 225 vierkante kilometer." Lachend: "We hebben alleen geen hunebed."

Slagenlandschap

Maar hoe steekt die variatie in elkaar? En hoe is die ontstaan? We pikken er een paar opvallende elementen uit. Om te beginnen het landschap van Ruinerwold en Koekange. Steenbergen: "Dit gebied bestond in de Middeleeuwen nog uit veen; het was onbewoonbaar.

- Bij de buurtschap Berghuizen ligt het meertje 'Gat van Berghuizen' (of 'Trekpat'). Dit is een pingoruïne, een overblijfsel uit de laatste ijstijd.
- Het zuidwesten van De Wolden stond vroeger bekend om zijn succesvolle veefokkerijen. Op het gebied van paarden speelt de gemeente nog altijd een vooraanstaande rol: er zijn tal van stoeterijen en jaarlijks worden er meerdere hippische (internationale) evenementen georganiseerd.
- Bij museum De Wemme in Zuidwolde zijn bijzondere handkarren te bewonderen. Oude ambachten komen er tot leven!

Weetjes

Smaakmakersfestival

Een groot openluchrestaurant met mobiele keukens en foodwalks: dat is het Smaakmakersfestival in De Wolden. Ieder jaar in september kunt u hier genieten van lekker eten, live muziek en goeie verhalen. Ook voor de kinderen is er volop vermaak!

Monniken uit het klooster in Ruinen hebben Ruinerwold vanaf midden 12e eeuw ontgonnen. Bij de ontginning van Koekange heeft waarschijnlijk de adellijke familie Van Echten een rol gespeeld. Door de ontginning ontstonden zeer lange, smalle kavels naast elkaar: het slagenlandschap. Aan de kopse kant bouwden de boeren hun boerderij. In beide dorpen is dit landschap nog steeds te herkennen."

Streekverhaal

Mina Koes

In 1881 wordt dienstmeid Mina Koes vermoord in het Schotterveld bij Zuidwolde. Nog altijd staat daar een veldkei ter nagedachtenis. De veenkuil waarbij de moord werd gepleegd, heet sindsdien de Moordplas. Meer informatie? Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl.

Esdorpen

Een ander opvallend landschapselement in De Wolden zijn de esdorpen: groepen boerderijen met daaromheen landbouwgronden (essen). "Deze dorpen zijn vanaf het midden van de Middeleeuwen ontstaan op hoge zandruggen. In het lagergelegen beekdal lagen de hooi- en weidegronden," legt Steenbergen uit. "In dorpen als Ansen en Echten zie je de oorspronkelijke vorm van het esdorp nog heel goed. En ook buurtschappen als Steenbergen en Ten Arlo, bij

Zuidwolde, ademen nog de authenticiteit uit van vroeger. Daar stap je even het verleden binnen."

Veenontginning

Een ontwikkeling die het landschap van De Wolden ook sterk heeft vormgegeven, is de ontginning van grote veengebieden rondom de zandrug in het oosten waar nu Zuidwolde ligt. Steenbergen: "De adellijke heer Van Echten en de boeren van de buurtschappen Ten Arlo

en Steenbergen hebben het hoogveen vanaf 1625, ieder hun eigen gebied, ontgonnen. Van Echten liet de Hooogeveensche Vaart graven voor afwatering en voor de afvoer van het gedroogde veen, de zogeheten turf. In aansluiting op de vaart ontstond een netwerk van kanalen en wijken, waaraan veenarbeiders woonden. Later zijn deze waterwegen grotendeels gedempt. Maar in de dorpen Alteveer en Kerkenveld is de wijkenstructuur nog altijd te herkennen."

Heide

Een landschapselement dat nog overduidelijk te zien is in De Wolden is de heide, bijvoorbeeld in de Boswachterij Ruinen en het Nationaal Park Dwingelderveld. De heide bedekte vroeger een groot deel van Drenthe. "De boeren lieten er hun schapen grazen; de mest gebruikten ze om landbouwgrond vruchtbaar te maken," aldus Steenbergen. "Door de komst van kunstmest werden schapen minder belangrijk en daarmee de heide ook. Een deel van de heidevelden werd vervolgens

Spelen in de natuur

Op pad met kinderen?

In De Wolden zijn drie belevingspaden:

- Het Struunpad (start: dorpshuis De Veldhoek, Ruinerweg 24a in Koekangerveld)
- Het Roekpad (start: 't Huus met de Belle, Zuidwolderweg 2a in Echten)
- Belevingspad Veeningen (start: dorpshuis 't Markehuus, Dorpshuisstraat 43 in Veeningen)

Midwinterhoornkuiertocht

De eerste zondag van de advent (de vier weken voor kerst) is Zuidwolde gehuld in mysterieuze oerklanken tijdens de midwinterhoornkuiertocht. U kunt die dag al wandelend genieten van prachtige natuur, oude boerderijen en het geluid van de midwinterhoorns.

bebost in het kader van werkverschaffing. Dat was tijdens de economische crisis begin 20e eeuw." Niet alle heide ging dus verloren. "En gelukkig maar. Nu hebben we de afwisseling van heide, weilanden, esdorpen en bossen. Groene rijkdom, dat is heel wat waard!"

Esdorpen en het Dwingelderveld

'De eerste keer werd ik er stil van'

Boerderijen, essen en uitgestrekte heidegronden. Een rondgang in de omgeving van Ruinen en het Dwingelderveld brengt je terug naar het vroegere boerenleven.

Op het Dwingelderveld – stilte om je heen, wind in je haren – ervaar je hoe indrukwekkend de natuur kan zijn. “Het is met 4000 hectare het grootste natte heidegebied van West-Europa,” vertelt Bert Groen, vrijwillig boswachter bij Natuurmonumenten. “Al eeuwen ligt het er. Toen ik het de eerste keer zag, werd ik er stil van. Zo mooi.”

Schapen

Aangrenzende esdorpen, zoals Ruinen en Ansen, zijn van oudsher nauw verbonden met het Dwingelderveld. Groen: “Zulke dorpen bestonden vroeger uit een zwerm boerderijen met daaromheen de essen: de landbouwgronden. In het lager gelegen beekdal lagen de hooilanden en de weilanden voor het vee. Iedere ochtend lieten de boeren op het signaal van de schaapherder hun schapen los. De schapen verzamelden zich op de brink – een open plek aan de

Streekverhaal

Ondergrondse sporen

In de Middeleeuwen stond er naast de kerk in Ruinen een klooster. In 1325 verhuisden de kloosterlingen naar de Wijk. Lange tijd leken alle sporen van het Ruinense klooster verdwenen, totdat de kelders met hun oorspronkelijke gewelven werden ontdekt. Deze zijn in 1996 prachtig gerestaureerd.

rand van het dorp – waarna de herder met ze naar het Dwingelderveld trok. De heide werd zo onderhouden en de boeren waren verzekerd van goede mest om de essen vruchtbaar te maken.”

Boerenbedrijvigheid

Door de komst van kunstmest, rond 1880, kon de droge zandgrond overal vruchtbaar gemaakt worden. Er ontstond een andere boerenbedrijvigheid. Sporen van vroeger zijn er nog wel. “De brink in Ruinen

- Nog dagelijks trekken er twee schaapskuddes met hun herder over het Dwingelderveld. De Schaapskudde Ruinen kunt u bij vertrek en aankomst bewonderen bij de schaapskooi nabij het bezoekerscentrum.
- Museumboerderij Het Pasmanshuus in Ruinen toont hoe de mensen in de esdorpen vroeger leefden. Een boerenkeuken, werktuigen, bedstedes: het is er allemaal te zien.
- Korenmolen De Zandplatte in Ruinen is in de jaren 90 in oude glorie hersteld. Bezoekers kunnen nu zelf ervaren hoe de molenaars vroeger hun werk deden.

Natuurspeelplaats

Het terrein rond het bezoekerscentrum Dwingelderveld is een ontdekplek voor kinderen. Een natuurspeelplaats met waterplassen, vlonders, een waterpomp, heideschape, een wilgenhut-tendorp, struinaadjes, vlinders en bloemen.

is er nog,” vertelt Groen. “En even verderop, aan de Hoekstraat, vind je een authentieke schaapskooi. Ook de boerderijen in de buurtschap Geuzinge, op de grens van Ruinen, tonen hoe de mensen vroeger samenleefden.” Wie het esdorpenlandschap in volle glorie wil zien, moet naar buurdorp Ansen: “Vanaf de Grote Esweg zie je hoe de essen licht glooiend langs de boerderijen liggen. Alsof de tijd even stilstaat.”

Adellijke buitenplaatsen

‘Als kind had je alle vrijheid om te spelen’

In De Wolden liggen een paar prachtige parels: de buitenplaatsen. Hier komt de adellijke historie van Drenthe tot leven.

“Als kind kwam ik hier al bij mijn oom en tante. Je had op het landgoed alle vrijheid om te doen en laten wat je wilde. Heel fijn.” Godert Willem baron De Vos van Steenwijk woont op Huize Voorwijk in de Wijk. Het statige herenhuis (gebouwd in 1791 - 1792) is sinds 1880 familiebezit, toen zijn grootvader het kocht. Daarna ging het landgoed over op zijn oom Reint.

Toen die in 1964 overleed nam De Vos van Steenwijk de buitenplaats over van de erven van zijn oom. Hij en zijn vrouw wonen er permanent sinds zijn pensioen in 1999.

Koeien

“Van oudsher werd Voorwijk vooral als zomerhuis gebruikt. Maar ook mijn oom heeft er sinds zijn pensioen permanent gewoond,” vertelt De Vos van Steenwijk. Door de jaren heen behield het landgoed,

Streekverhaal

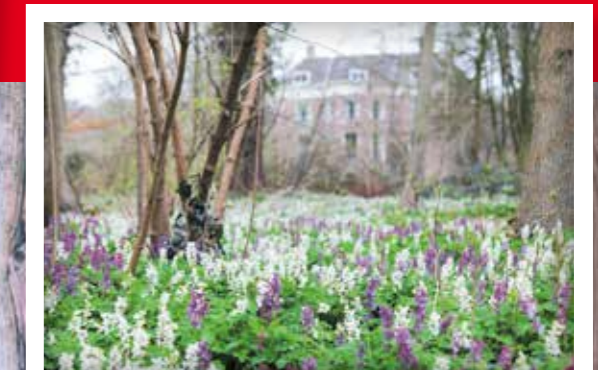
Dikke Reint

Reint Hendrik baron De Vos van Steenwijk woonde in de 19e eeuw op de buitenplaats De Havixhorst. Hij werd in de volksmond ‘Dikke Reint’ genoemd en was een kleurrijk persoon waarover veel verhalen de ronde doen. Meer weten? Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl.

25 hectare groot, zijn agrarische functie. “Mijn vrouw en ik hebben vleesvee en een paardenstoeterij. Mijn grootouders en oom hadden een passie voor zwartbont melkvee, waarmee ook werd gefokt. Ze hebben er menige prijs mee gewonnen.”

Kleine kring

De familie De Vos van Steenwijk bezat door de eeuwen heen meerdere landhuizen in en rondom De Wolden: Batinge in Dwingeloo

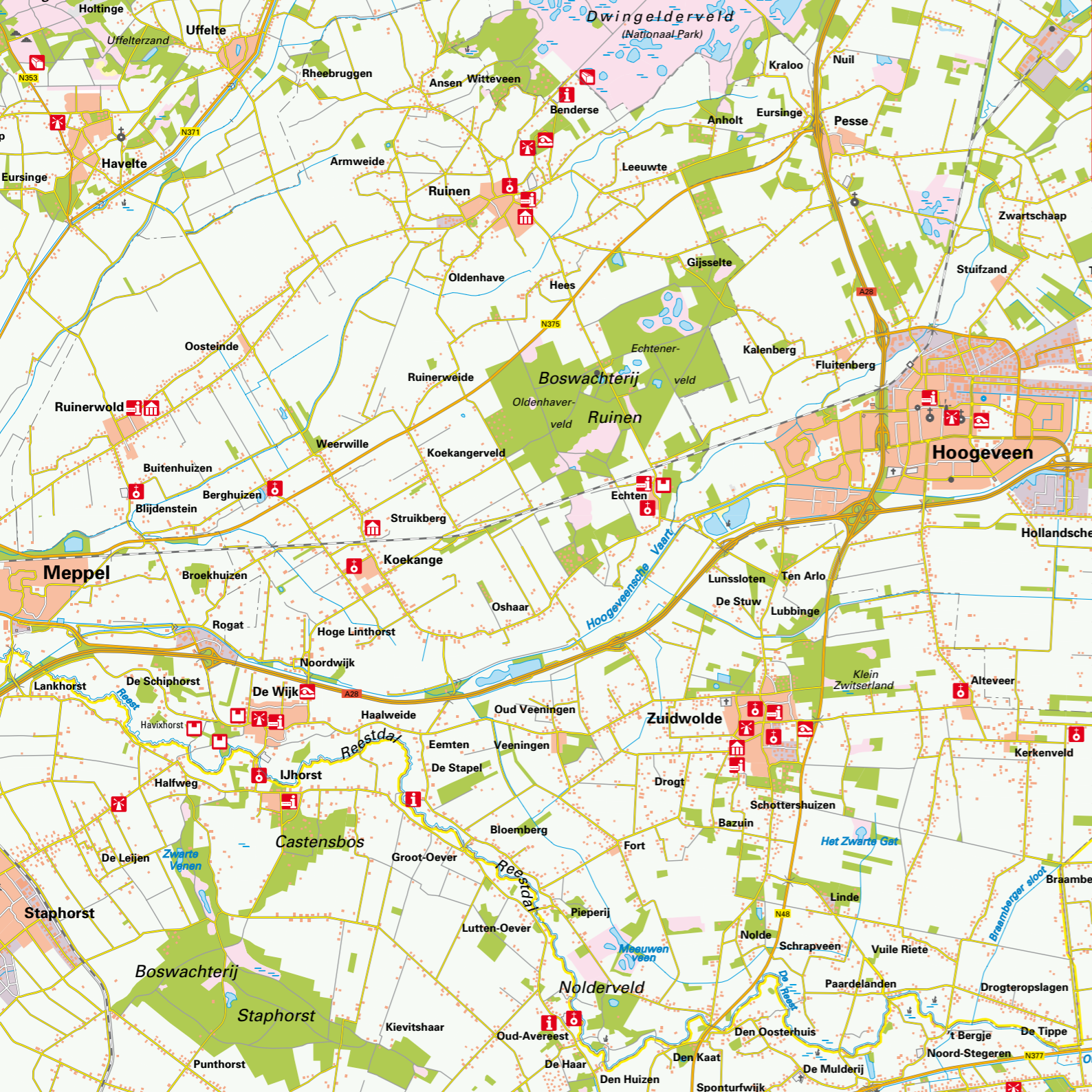
De holwortel

Getuige zijn van een bijzondere natuurshow? Kom dan in het voorjaar naar landgoed Dickninge. Dan bloeit hier de holwortel, een zeldzame stinzenplant, met duizenden tegelijk in wit en paars. Een lust voor het oog!

(in 1832 afgebroken), Huize Ansen in Ansen (rond 1800 afgebroken), Huize Dickninge in de Wijk en De Havixhorst en De Lindenhurst in De Schiphorst. De Vos van Steenwijk: “Uit verhalen van vroeger weet ik dat onze familie ook op andere buitenplaatsen in Drenthe kwam, bijvoorbeeld Huize Echten in Echten. De Drentse adellijke kring was klein: de families kenden elkaar goed.”

Weetjes

- De buitenplaatsen zijn niet voor publiek toegankelijk. U kunt wel wandelen in het landgoedbos rondom Huize Echten (Echten) en over de paden buiten de grachtengordel van landgoed Dickninge (de Wijk)
- In de tuinen van De Havixhorst in De Schiphorst is een bijzondere verzameling beelden te zien. Ze geven een goed overzicht van de Nederlandse figuratieve beeldhouwkunst in de 20e eeuw.
- Huize Rheebruggen, tussen Ansen en Uffelte, is rond 1830 afgebroken. Het landgoed Rheebruggen is er echter nog steeds: u kunt er prachtig wandelen!

Wat zit waar?
Overzichtskaart

Legenda

Buitenplaatsen	Informatiecentrum	Museum	Molen
Schaapskooi	Tourist Info Punt	Zwembad	Kerk

Het dubbellint van Ruinerwold

'Je kunt zien dat de boeren het beter kregen'

Authentieke boerenerven in een landschap van grazige weiden: het dubbellint van Ruinerwold laat de historie voor je ogen herleven.

"Kijk, mooi hè!" Met één armgebaar toont Jeene Keizer het bijzondere uitzicht vanaf zijn erf. "Als je hier achter over de velden kijkt, dan herken je nog het oude slagenlandschap. Smalle, kilometerslange percelen naast elkaar, met een boswal als afscheiding." Keizer woont midden in een uniek stuk Drenthe: het dubbellint van Ruinerwold.

Authentiek

De naam 'dubbellint' verwijst naar de twee lange bebouwingslinten die dwars door Ruinerwold slingeren. Je ziet er nog een keur aan authentieke boerderijen. Keizer: "De linten liggen evenwijdig aan elkaar met ertussen een groot open weideland. Het oudste lint is in de Middeleeuwen ontstaan langs het Boerpad en de latere Dokter Larijweg. Hier vind je een soberder bouwstijl. Het nieuwere bebouwingslint langs het Haakswold en de Wolddijk, toont meer pracht

Streekverhaal

Heilige plaats

De kerk van Blijdenstein (zie ook 'Historische kerken') ligt volgens historicus Wigholt Vleer op een zogeheten leycentrum of krachtplaats: een plek waar energielijnen samenkomen. De ontstane energie zou verlichting bieden bij uiteenlopende kwalen.

en praal. Je kunt zien dat de boeren het eind 19e eeuw beter kregen: ze werden rijk door de handel in vee en boter."

Monnikenwerk

Het dubbellint kent z'n oorsprong in de veenontginning. "In de Middeleeuwen was dit een moerassig gebied, eigendom van het klooster in het nabijgelegen Ruinen," legt Keizer uit. "Het klooster zorgde vanaf midden 12e eeuw voor ontginning, waardoor de grond

Weetjes

- Inwoners van Ruinerwold kregen de bijnaam 'spekbraanders' door hun florerende handel in varkens.
- De buurtschap Haakswold – onderdeel van het Ruinerwoldse dubbellint – wordt 'het golden endtie' genoemd. Aan dit 'gouden eindje' staan prachtige, monumentale herenboerderijen.
- In en om museumboerderij De Karstenhoeve (1614) ziet u hoe de rijke herenboeren vroeger leefden. Met zijn authentieke interieur is dit rijksmonument een bezoek zeker waard. En als u er toch bent: geniet ook van een kop koffie.

Perenpluk

De eerste zaterdag van oktober organiseert Ruinerwold de Perenpluk. U koopt de peren per opbod en mag ze zelf plukken van een van de duizend perenbomen aan de Dr. Larijweg. Ook voor kinderen is er volop vertier! Meer weten? Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl.

geschikt werd voor landbouw. Daarna volgde de verkaveling van het land: boeren kochten langgerekte, smalle percelen." Het dubbellint, het slagenlandschap, de karakteristieke boerenerven met hun stookhok, fruitbomen en eikenbrink: Ruinerwold ademt historie. "Hier zie je eeuwen landbouwontwikkeling terug in landschap, architectuur en cultuur. Een unieke plek inderdaad, dat mag je gerust zo stellen."

Het Reestdal

'Je kunt hier zelfs otters en dassen zien'

Een idyllisch landschap langs een meanderend riviertje. Vogels fluiten en een schichtige das schiet weg. Welkom in het Reestdal!

'Hoor je dat? Alleen maar geluiden van de natuur... Soms kom je hier urenlang geen mens tegen. Heerlijk is dat.' Het Reestdal is voor dichteres Ria Westerhuis de thuisbasis: ze is er geboren en getogen. 'Ik ben geworteld met de aarde van de Reest. Als het even kan, wandel ik hier. Even m'n hoofd leegmaken.'

Natuurlijke grens

Het Reestdal is het prachtige natuurgebied langs de Reest. Dit riviertje vormt van oudsher een natuurlijke grens tussen Drenthe en Overijssel. Westerhuis: 'De Reest begint bij de buurtschap De Tippe, ten oosten van Dedemsvaart. Vervolgens meandert hij zo'n 35 kilometer naar het noordwesten, naar Meppel.' Het water doorkruist een ongerept landschap dat z'n weerga niet kent. 'Groenlanden, akkers, bossen en heidevelden: het landschap is hier nergens hetzelfde.'

Zie hoe de Riester hier meandert
heerlijk delend met twee wallegies
die ze beide wil smokken
met heur zute mond
Fragment uit 'De Riester'
(Zundags Goed 2011)
Ria Westerhuis

Streekverhaal

Het Spookmeer

In de bossen van de buurtschap Wildenburg ligt het spookmeer. Het verhaal gaat dat ene Gerrit en Aaltje hier op een dag een slijmerige, bruinzwarte gedaante omhoog zagen komen uit het water. Het zou gaan om de geest van een van de illegale turfstekers die hier zijn verdronken. Meer weten? Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl.

Er leven buizerds, reeën en uilen. Je kunt zelfs otters en dassen zien. En pas geleden zag ik een vos. Heel bijzonder!

Kerkje in Oud Avereest

Westerhuis werd geboren in Oud Avereest, aan de Overijssels kant van de Reest. Sinds haar negentiende woont ze aan de Drentse kant, in de Wijk. 'In mijn jeugd gingen we vaak vissen in de Reest; de gevangen vis aten we op. En met de kinderen uit m'n klas

Weetjes

- Drenthe en Overijssel hebben vroeger plannen gehad om de kronkelende Reest recht te trekken. Hiervoor moesten ze echter wel aan weerszijden van het riviertje van grond wisselen. Daar zijn ze nooit uitgekomen, waardoor het idyllisch landschap van het Reestdal bewaard is gebleven.
- Bij de kerk van Oud Avereest loopt een bruggetje over de Reest. Bij dit bruggetje werd in 1972 de slotscène gedraaid van de tv-serie 'Bartje'. Sindsdien draagt het de naam 'bruggetje van Bartje'.

Grensløos Kunst Verkennen

Het Reestdal staat in september drie weken in het teken van Grensløos Kunst Verkennen. In het Drentse de Wijk en het Overijsselse Ijhorst, en in het tussenliggende beekdal van de Reest, kunt u dan genieten van beeldende kunst. Zowel binnen als buiten!

controleerde ik wekelijks de nestkastjes in de bossen. Dan zag je heel bijzondere vogels.' Met regelmaat komen de Reest en het Reestdal terug in haar gedichten. Inspiratie genoeg. De allermooiste plek vindt ze het kerkje in Oud Avereest: 'Daar bij het water is het landschap zo mooi. Na al die jaren zie ik nog steeds de schoonheid. Dat went gelukkig nooit.'

Historische kerken

'Monniken creëerden hier een thuishaven'

Op een grazige, groene plek aan de rand van Ruinerwold staat het mooie kerkje van Blijdenstein. Je waant je er zo in de Middeleeuwen.

"Prachtige stijl toch? Gotisch, maar dan wel in alle eenvoud en soberheid. Je kunt je precies voorstellen hoe ze hier in de Middeleeuwen al naar de kerk gingen." Egbert Wever, vrijwilliger bij de Stichting Historie Ruinerwold, vertelt met passie over de kerk in de buurtschap Blijdenstein bij Ruinerwold. "Ook de plek in het groen, aan de rand van het dorp, is bijzonder. Meestal staat een

kerk in het centrum."

Monniken

De kerk werd in 1151 gebouwd door Benedictijner monniken van het klooster in het nabijgelegen Ruinen. Zij bouwden ook een boerderij achter de kerk: de huidige pastorie. "De monniken hadden de opdracht gekregen om het veen in deze regio te ontginnen en creëerden met de kerk en de boerderij een nieuwe thuishaven", legt

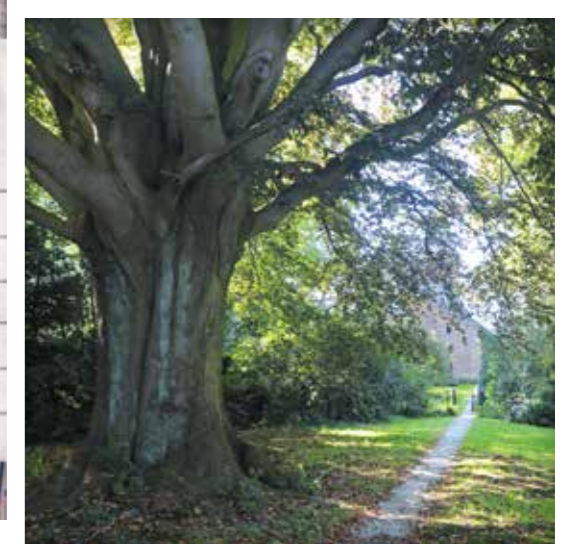
- De kerk in Oud Avereest trok vroeger kerkgangers uit de wijde omgeving. Er ontstond zo een netwerk van kerkenpadjes naar het dorp. Vanuit Drenthe liepen deze via bruggetjes over de Reest.
- De ramen van de kerk in Alteveer zijn gemaakt door de bekende kunstschilder en glazenier Joop van den Broek.
- Bij de kerk in Blijdenstein, in de tuin van de pastorie, staat de Twaalf Apostelenboom. Deze bestaat uit twaalf rode beuken die tweehonderd jaar geleden in één gat zijn geplant en met elkaar zijn vergroeid.

In de omgeving van De Wolden staan meerdere prachtige kerken:

- Alteveer, Alteveer 21
- Berghuizen, Berghuizen 20
- Blijdenstein, Blijdenstein 3
- Echten, Zuidwolderweg 8
- Kerkenveld, Jan Haarstraat 36
- Koekange, Kerklaan 20
- Oud Avereest, Oud Avereest 5
- Ruinen, Brink 11
- Ijhorst, Kerkweg 10
- Zuidwolde, Hoofdstraat 98
- Zuidwolde, Zuideresweg 24b

Meer weten? Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl.

Wever uit. "Steeds meer mensen kwamen in het ontgonnen gebied wonen en gingen hier naar de kerk." Tot eind 16e eeuw was de kerk rooms-katholiek. "Na de Reformatie rond 1600 werd het een hervormde kerk: de Bartholomeuskerk."

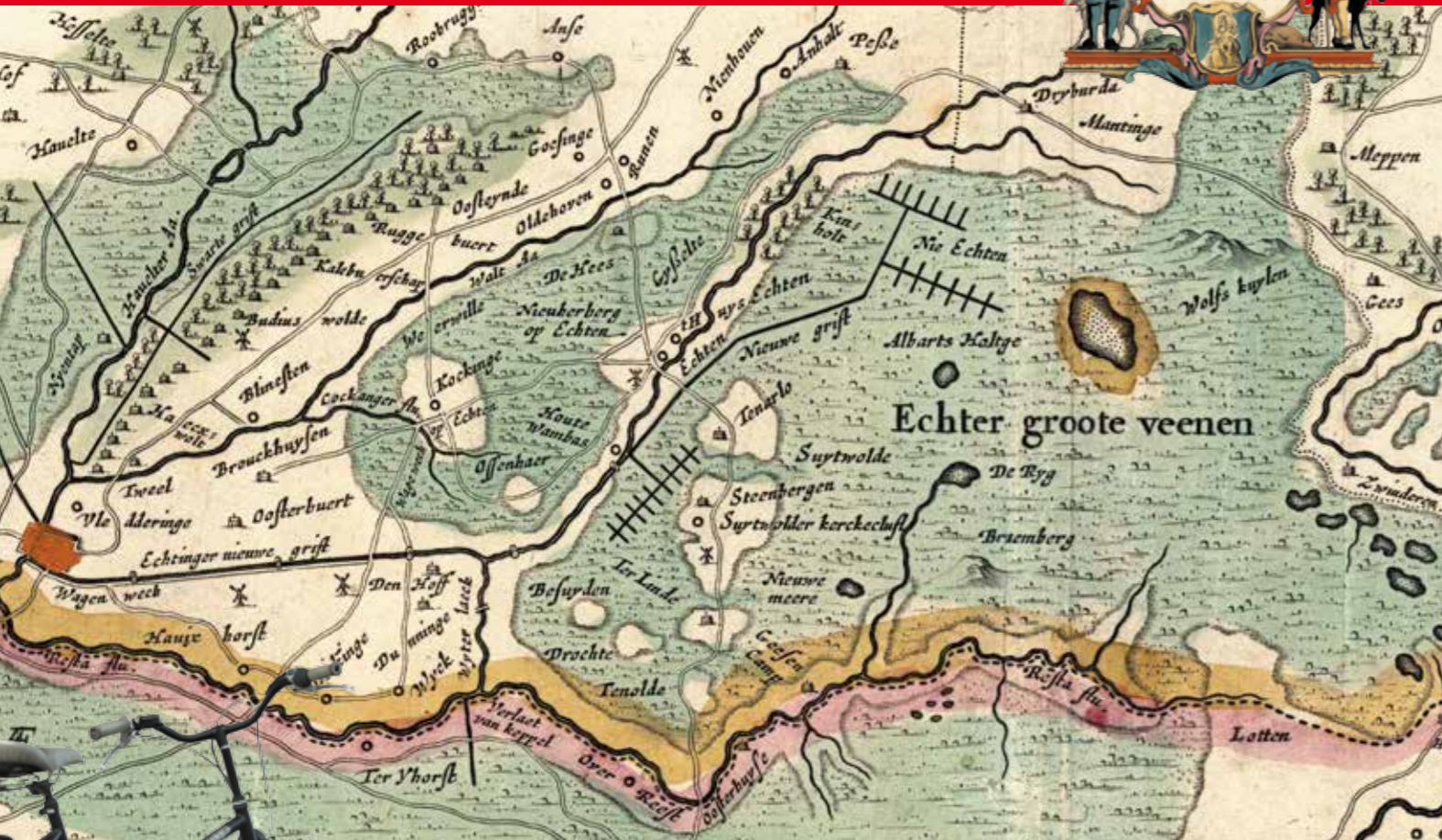
Kloostermoppen

Een rondje wandelen om de kerk van Blijdenstein laat veel historie

zien. Wever: "Over het pad naar de kerkingang liggen nog de originele duivelsroosters. En kijk, hier zie je nog het boograampje waardoor besmettelijk zieken de dienst volgden." De kerk brandde rond 1500 af, maar werd weer opgebouwd. Wel wat groter dan eerst, en er kwam een toren op. "Ze hebben bij de bouw de kloostermoppen van de eerste kerk hergebruikt. Dat zie je duidelijk terug: die stenen zijn witter dan de rest. Gelukkig zijn die bewaard gebleven!"

Fietsen

Ervaar het Drenthe van vroeger

Beleef de variatie van De Wolden per fiets! De route 'Drenthe in het klein' leidt u langs karakteristieke brinkdorpen, prachtige natuur en historische boerderijen.

Fietsknooppuntenroute 'Drenthe in het klein'

Start- en eindpunt: 't Huus met de Belle, Zuidwolderweg 2a in Echten

Lengte: 41,8 kilometer

Knooppunten: 75 - 61 - 91 - 84 - 92 - 60 - 67 - 66 - 72 - 74 - 73 - 62 - 63 - 29 - 75

Ga naar www.erfgoed-dewolden.nl voor meer informatie en een kaart met de knooppunten.

Wandelen

Geniet van authentiek De Wolden

Ommetjes Ansen

Startpunt: informatiebord aan de Kerkdijk in Ansen

Lengte: blauw: circa 30 minuten, groen: circa 1,5 uur, geel: alternatieve routes (om in te korten) en rood: circa 2,5 uur

Markering: paaltjes en zwerfkeien met kleur

Wandelen langs glooiende akkers, slingerende beken en authentieke boerenerven. Tijdens een Ommetje Ansen geniet u van de rust en ruimte van het Drentse land.

Ontdek ook het wandelnetwerk met knooppunten in De Wolden. Onderweg komt u langs tal van mooie plekjes en maakt u kennis met de gemoedelijkheid, rust en ruimte van het Drentse land. Bos, natuur en uitgestrekte weiden wisselen elkaar af.

Van het wild in de natuurgebieden tot de melkkoeien in de ruimer opgezette laagveenweiden: de omgeving ligt volledig tot uw beschikking.

Er is nog veel meer te beleven...

Zien, voelen, ervaren! Ook rondom De Wolden kunt u volop genieten van cultureel erfgoed.

- Museum De Koloniehof in Frederiksoord toont het erfgoed van de Maatschappij van Weldadigheid (voorgedragen voor de Unesco Werelderfgoedstatus).
- Het Drents Museum in Assen heeft boeiende, vaste collecties (bewonder het meisje van Yde!) en spraakmakende wissel-tentoonstellingen.
- De Drentse hunebedden nemen u mee naar grafgebruiken uit de prehistorie. U vindt ze onder meer in natuurgebied het Holtingerveld bij Havelte.
- Het Gevangenis museum in Veenhuizen toont op interactieve wijze de wereld van misdaad en straf. Ook komt u de bijzondere geschiedenis van Veenhuizen te weten.
- Giethoorn, ook wel 'Hollands Venetië' genoemd, heeft kilometerslange grachten waar u al varend geniet van schilderachtige boerderijen en prachtige natuur.

Praktische informatie

Het erfgoed van De Wolden zelf beleven? Onderstaande informatie helpt u op weg.

- Fiets- en wandelroutes vindt u eenvoudig via de apps van AnnoDrenthe.nu en Route.nl. Liever een papieren versie? Bezoek dan een van de Tourist Info Punten in De Wolden (zie overzichtskaart).
- Wandelt u graag met een gids? Dat kan op diverse locaties in De Wolden. Zie www.erfgoed-dewolden.nl.
- Voor meer informatie over het landschap en de cultuurhistorie van De Wolden kunt u terecht bij:
 - * Museumboerderij De Karstenhoeve, Dokter Larijweg 21 in Ruinerwold
 - * Museumboerderij Pasmans Huus, Oosterstraat 16 in Ruinen
 - * Museum De Wemme, Burgemeester Tonckensstraat 49 in Zuidwolde
 - * Bezoekerscentrum Dwingelderveld, Benderse 22 in Ruinen
 - * Bezoekerscentrum De Wheem (Reestdal), Oud Avereest 22 in Balkbrug
 - * Infocentrum 't Ende (Reestdal), Stapelerweg 20 in de Wijk

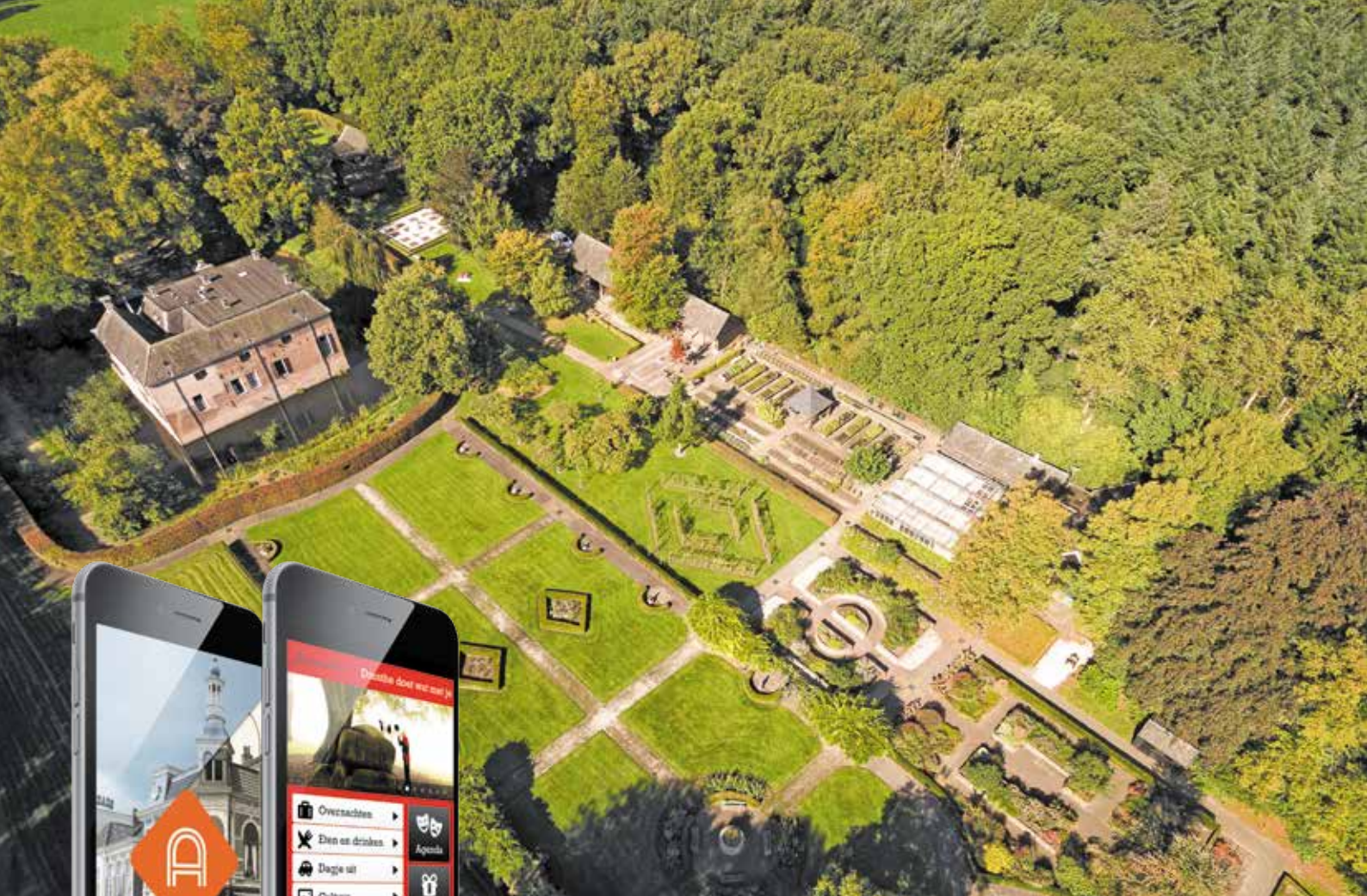
Voor de actuele openingstijden gaat u naar www.erfgoed-dewolden.nl.

Meer weten over al het moois dat De Wolden u biedt? Ga dan naar www.erfgoed-dewolden.nl. Een site boordevol cultuurhistorische informatie en praktische gegevens!

Uitgave: gemeente De Wolden
Tekst: LaDouce Tekst & Communicatie
Vormgeving: Mela Media reclame- & adviesbureau
Foto's: Fort Fotografie & Video Producties, Paul Mentink, Bernard Boer, Frank Bronts, Drents Museum, Fotoclub De Wolden, gemeente De Wolden, Oebele Gjaltema, Gevangenis museum, Irma Kleine, Natuurmonumenten, Smaakmakersfestival, Stichting Historie Ruinerwold, Tourist Info Westerveld en Joop Verburg
Kaarten: Drents Archief (kaart 1634) en De Vries Kartografie (overzichtskaart)
Met dank aan: Historische Vereniging De Wijk-Koekange, Oudheidkamer Zuidwolde, Stichting Historie Ruinerwold, Stichting Historie van Ruinen, Marketing Drenthe en Lobke Burgers (kunstwerk op foto Grensloos Kunst Verkennen)

Anno Drenthe app

Met de gratis app annodrenthe kun je verhalen over cultuur, geschiedenis en natuur op locatie in heel Drenthe beleven. Kijk hoe een plek er vroeger uitzag en zoek een route bij jou in de buurt; ervaar authentiek De Wolden met de landschapswandelroutes in Ruinerwold. Je hebt de geschiedenis van Drenthe in je broekzak!

Drenthe app

Deze gratis app geeft je een schat aan informatie over hotels, campings, restaurants, attracties, musea, hunebedden, wandelroutes en nog veel meer. Bezoek de complete uitagenda van Drenthe om te zien wat er in de buurt te doen is en vergeet niet de leuke acties in deze app te bekijken!

Drenthe